

Jak je systém
EKO-KOM
financován

Ohlédnutí
za aktivitami
AOS EKO-KOM
v roce 2016

Pozvánka:

zpr@vodař

ELEKTRONICKÝ ZPRAVODAJ O ODPADECH PRO MĚSTA A OBCE

ČÍSLO 16, 2017

NOVÉ SAZBY ODMĚN PRO OBCE OD 1. 1. 2017

Před koncem roku obdržely
všechny obce zapojené
do systému EKO-KOM informativní
dopis o nových sazbách odměn.

Vážení představitelé
měst a obcí,

první letošní číslo Zpravodaje pro obce je tu a v novém kabátě. První změnou je už toto úvodní slovo. Ve společnosti EKO-KOM došlo v závěru roku k restrukturalizaci, jejímž výsledkem je vznik pozice provozního ředitele. Mám na starost klientské oddělení, oddělení úpravy a využití odpadu, oddělení rozvoje systému a oddělení regionálního provozu. Smyslem mé funkce je koordinovat veškeré toky, obalové i odpadové, a zefektivnit související procesy. Při této příležitosti bych vám rád představil svoji kolegyni Martinu Filipovou – novou ředitelku oddělení regionálního provozu.

V aktuálním vydání se dozvíte, jak je systém EKO-KOM financován, představíme vám vítěze ankety „Komunální politik 2016“ nebo novou komunikační kampaň. A podělíme se i o výsledky studie o tzv. biodegradabilních plastech.

S přáním pěkného jara

Ing. Petr Šikýř, MBA
provozní ředitel

Martina Filipová – představení

Dovolte mi, abych se vám v krátkosti představila. Některé obce mě už nejspíš znají, s jinými se teprve setkáme.

► Vystudovala jsem střední průmyslovou školu papírenskou v Hostinném, poté jsem devět let pracovala v papírně ve Vraném nad Vltavou. Tato pracovní zkušenost mi umožňuje vhled do výrobní problematiky a do procesu zpracování druhotných surovin. Odtud mě ale postupem času vítr odvál do komunální politiky, kde jsem zůstala 12 let. Osm let jsem byla místostarostkou a čtyři roky starostkou ve Vraném nad Vltavou, v obci v okrese Praha-západ, která má 2,5 tisíce obyvatel. Měla jsem tam na starosti veškerou agendu spadající pod starostku, mimo jiné i odpady.

Dne 1. 1. 2014 jsem nastoupila do společnosti EKO-KOM, a. s., na pozici regionální manažerky pro střední Čechy. Tady jsem mohla při svých jednáních se starosty plně využít zkušenosti ze své bývalé praxe v komunální politice. Při jednáních se dokážu podívat na situaci i očima starostky a myslím si, že díky tomu jsem schopná hledat vhodné řešení, které splní potřeby dané obce. Tyto poznatky bych chtěla zúročit i v budoucnu tak, aby naše vzájemná spolupráce mezi Autorizovanou obalovou společností a vámi byla co nejefektivnější a nejpříjemnější pro obě strany.

Ráda bych vás také krátce seznámila s několika hlavními změnami,

kteří v našem oddělení nastaly a jež nám jistě pomohou ještě lépe vyhovět potřebám partnerů systému EKO-KOM. Jako klíčové vnímám rozšíření kompetencí regionálních manažerů, přičemž každý má nově nastavené pravomoci a odpovědnosti pro svou přidělenou oblast. Regionální manažeri budou navzdory přiděleným oblastem fungovat i nadále jako jeden tým, aby mohli vzájemně sdílet cenné zkušenosti ze všech regionů ČR.

Martina Filipová,
ředitelka oddělení regionálního
provozu AOS EKO-KOM

ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍHO PROVOZU

rozdělení okresů a krajů ČR do oblastí

Oblast Jihozápad

Soňa Seko

Karlovarský a Plzeňský kraj

Lenka Pravidová

Jihočeský kraj

Oblast Střed

Kateřina Půlpánová

Středočeský kraj a Hlavní město Praha

Alice Karlíková

Ústecký kraj

Oblast Severovýchod

Lenka Vorlová

Liberecký kraj

Jiří Zálíš

Královéhradecký kraj

Stanislav Dokoupil

Pardubický kraj

Oblast Jihovýchod

Jana Úšelová

Kraj Vysočina

Milan Hroudný

Jihomoravský kraj

Oblast Morava

Lubomír Janda

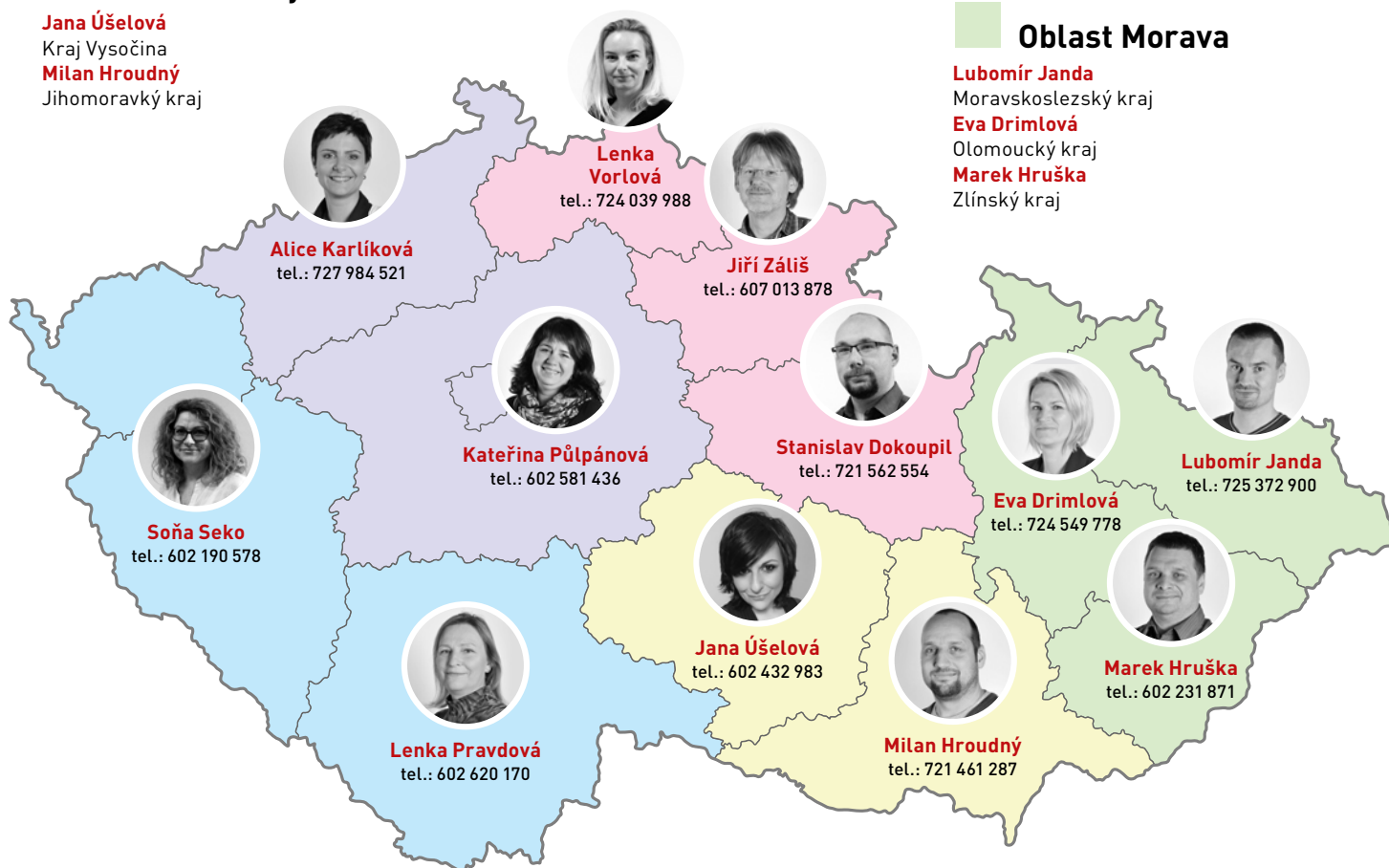
Moravskoslezský kraj

Eva Drimlová

Olomoucký kraj

Marek Hruška

Zlínský kraj

V tuto chvíli tým čítá 12 regionálních manažerů, kteří mají obce ČR rozděleny do pěti oblastí (viz mapa).

Hlavním cílem mým i celého týmu regionálních manažerů je zaměřit se na využití potenciálu některých regionů a oblastí ČR a hledat řešení pro růst vytříděného

množství využitelných složek odpadů prostřednictvím zvyšování hustoty sběrné sítě a podpoření aktivní účasti obyvatel na tříděném sběru. I nadále chceme pokračovat v naší přímé spolupráci s kraji, v rámci které pak EKO-KOM realizuje společné kampaně na podporu

a intenzifikaci tříděného sběru komunálních odpadů s cílem zvýšení účasti obyvatel na třídění odpadů, odborné semináře pro samosprávu a státní správu, exkurze, konference, soutěže obcí, ale především technickou podporu a rozvoj obecních systémů.

Ohlédnutí za loňskými aktivitami AOS EKO-KOM v zapojených městech a obcích

V ČR se třídí odpady už více než 15 let. Systém třídění a recyklace tu provozuje Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM, a. s. Projekt je založen na spolupráci průmyslu, měst a obcí a zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly lidmi vytríděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a využity jako druhotná surovina.

Na jedné straně průmysl, na straně druhé města a obce ČR – to jsou základní pilíře, na nichž je postaven systém EKO-KOM. Díky této dlouhodobé a efektivní spolupráci se třídění v ČR postupně zlepšuje. Aktuálně třídí odpad už 72 % Čechů na 99 % území ČR. A mají k tomu stále lepší podmínky – kontejnery se jim přibližují a jejich počet narůstá. Ke konci roku 2016 jich bylo v ČR rozmístěno přes 270 tisíc. Docházková vzdálenost k nim se díky dalšímu rozšiřování sběrné sítě zkracuje. Ze svých domovů to k nim lidé mají už méně než 100 metrů.

Nezbytnou součástí efektivního nastavení systému je provádění výzkumných a analytických činností. Jde především o pravidelné **rozbory komunálních odpadů**, které se provádějí celoplošně v rámci ČR ve všech ročních obdobích. Tyto rozbory realizujeme každoročně a loňský rok nebyl výjimkou. Analyzovány byly tříděné složky komunálních odpadů

a také směsné komunální odpady. Z výsledků analýz pak vycházíme při stanovování procentuálního podílu obalové složky a bonusových složek finančních odměn obcím, zohledňujeme je i při přípravě projektů, lokálních komunikačních kampaní či při úpravách na zefektivnění sběrných systémů v samotných obcích.

Pro efektivní fungování celého systému je nutné mít dostatečnou

účast obyvatel na třídění odpadů, ale také co nejlépe informované zástupce místních správ a samospráv. Nedílnou součástí aktivit AOS je tedy i dlouhodobé zajišťování vzdělávání a propagace správného nakládání s odpady směrem k široké veřejnosti. S prvními informacemi o třídění odpadů se tak mohou setkat již děti v mateřských a následně základních školách.

Semináře pro obce

V roce 2016 jsme pořádali, nebo jsme se na jejich pořádání podíleli, desítky seminářů, ale také konferencí zaměřených na nakládání s komunálními odpady, a to nejen tříděnými. Setkali jsme se s tisíci zástupců samospráv a úřadů. Naší snahou je zprostředkovat veřejné správě dostatek informací tak, aby byla připravena od-

povědně rozhodovat při úpravách a rozvoji obecních systémů nakládání s komunálními odpady. Zaměření loňských seminářů a konferencí bylo zřejmé – oddělený sběr kovů a dalších recyklovatelných odpadů, bioodpadů, možnosti čerpání dotací z evropských fondů a také pohledy do budoucnosti, kde nás relativně brzo čeká nutnost vyrovnat se se zákazem skládkování směsného komunálního odpadu. V letošním roce budeme v pořádání odborných seminářů pro obce pokračovat. K dispozici budou nové analytické informace o možnostech sběru a dalších způsobech nakládání s komunálními odpady a o ekonomice odpadového hospodářství, o vývoji legislativy, představíme mimo jiné konkrétní modely realizovaných řešení v obcích.

Konference Odpady a obce

V červnu loňského roku proběhla tradiční dvoudenní konference Odpady a obce, která je součástí cyklu odborných konferencí Odpadové dny. Na programu byla čtveřice aktuálních témat z oblasti hospodaření s odpady. První den pohovořili zástupci Ministerstva životního prostředí ČR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR, Hospodářské komory ČR, Spolku veřejně prospěšných služeb, Sdružení komunálních služeb a České

asociace odpadového hospodářství v panelové diskusi o navrhovaných legislativních úpravách v zákoně o odpadech. Odpolední část pak patřila tématu meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství. Diskutovalo se o praktických zkušenostech společného řešení odpadového hospodářství v tuzemských obcích a městech. Blok nabídl i příklady úspěšné spolupráce obcí v Rakousku. Tématem druhého dne konference bylo předcházení vzniku odpadů v obcích. Na to navázala diskuse o ekonomických nástrojích odpadového hospodářství, a to i z hlediska návrhu nového zákona o odpadech.

Semináře pro učitele

V roce 2016 jsme uskutečnili téměř třicet seminářů pro učitele mateřských, základních a středních škol s názvem Odpady a obaly. Semináře zajímavou formou přináší pedagogům základní informace o fungování obecních systémů nakládání s odpady se zaměřením na komunální odpady, jejich tříděný sběr, využití a další nakládání s nimi. Získané informace mohou učitelé následně zapojit do výuky mladé generace.

Seminář má svoji teoretickou a praktickou část v podobě exkurze na vybraná zařízení nakládající s odpady, jako jsou třídírny odpadů, recyklační závody, ale i skládky a spalovny. Semináře jsou pro pedagogy zdarma a účastníci obdrží kromě výukových a informačních materiálů i osvědčení o absolvování programu akreditovaného ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V jarních měsících tohoto roku bude uspořádáno další kolo seminářů. Pozvánky na semináře, které se konají v každém kraji alespoň dvakrát ročně, jsou rozesílány v dostatečném předstihu na všechny školy.

Školní program Tonda Obal

Tonda Obal je již tradiční školní vzdělávací program AOS EKO-KOM, který nyní zahrnuje řadu zábavně-naučných aktivit. Od jeho vzniku v roce 1997 denně navštěvují lektoři žáky základních škol po celé ČR. Za asistence kreslené postavičky Tondy Obala lektoři školáky zavedou do tajů třídění odpadů – děti se tak dozvědí, například co vše je odpad, jak vzniká nebo jak, kam a proč se odpad třídí a co se z něj dále vy-

rábí. Mohou si prohlédnout i vzorky recyklovaných materiálů. Během jedné vyučovací hodiny se naučí kromě základní teorie také třídit odpad v praxi. V roce 2016 byla realizována výuka pro 5756 skupin dětí na 655 ZŠ, kterých se zúčastnilo více než 137 tisíc dětí.

Mimo této školní varianty se s našimi lektory můžete setkat v parcích, na náměstích a dalších prostranstvích, kde náš venkovní program doprovází městské akce pro veřejnost. Zde je naučný stánek doplněn o tematické hry a další atrakce. Tímto způsobem Tonda Obal ročně osloví a seznámí s tříděním a recyklací odpadů desetitisíce dětí – jen loni to bylo bezmála 68 tisíc dětí na 276 akcích po celé ČR.

Informace pro obce a města

Pro města a obce zapojené v systému EKO-KOM jsme v minulém roce vytvořili speciální DVD a následně online verzi na <http://www.ekokom.cz/obce-a-mesta/informace-pro-verejnost/> obsahující užitečné články, fotografie, videa, infografiky

a další informace týkající se třídění a recyklace odpadů v ČR, které mohou města a obce jednoduše využít k zajištění komunikace těchto témat směrem ke svým občanům.

Podpůrné projekty ve vybraných regionech

Již pátým rokem distribuujeme, ve spolupráci s obcemi a městy, speciální sady barevných tašek pro třídění přímo v domácnostech. V roce 2016 dostalo možnost zkvalitnit své

domácí třídění bezmála 81 tisíc domácností. Tento podpůrný nástroj využíváme buď v oblastech s nižšími výsledky třídění, nebo naopak tam, kde tašky slouží jako odměna za dobré třídění. Distribuci do domácností pak zajišťují obce vlastními silami, v této spolupráci s obcemi plánujeme pokračovat také letos. I z průzkumů veřejného mínění totiž mimo jiné vyplývá, že lidem tašky ve třídění napomáhají, oceňují jejich praktické provedení, a navíc se do třídění odpadů zapojují i ty domácnosti, ve kterých správné nakládání s využitelnými složkami odpadů spíše pokulhávalo.

Stále ještě relativní novinkou jsou i papírové boxy na tříděný odpad. Ty podporují tříděný sběr odpadů na školách, v budovách obecních a městských úřadů, ale i v dalších institucích, jako jsou knihovny apod. Školám i úřadům jsme loni poskytli více než 10 tisíc recyklovatelných lepenkových boxů na tříděný odpad, které jsou s potiskem a ještě s možností umístění informační samolepky, pro úsporu místa při distribuci mají skládací dno a nově jsou doplněny i víkem. ■

Jak je systém EKO-KOM financován

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM rozvíjí ve spolupráci s obcemi a městy v ČR systém tříděného sběru odpadů již od roku 2000. V současnosti zajišťuje provoz systému zpětného odběru, recyklace a využití obalového odpadu prakticky na celém území ČR.

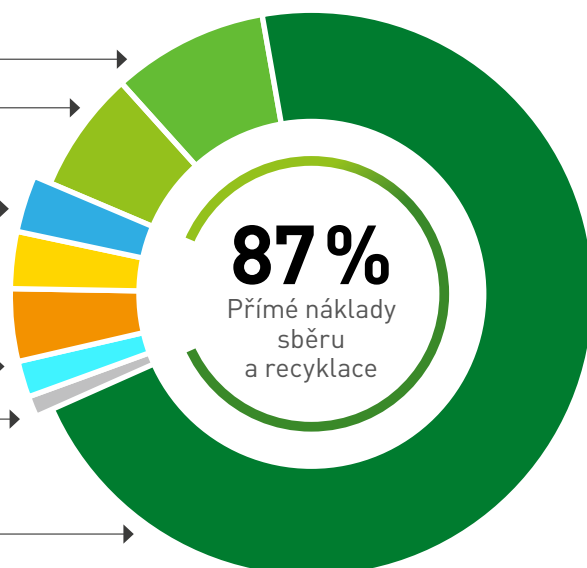
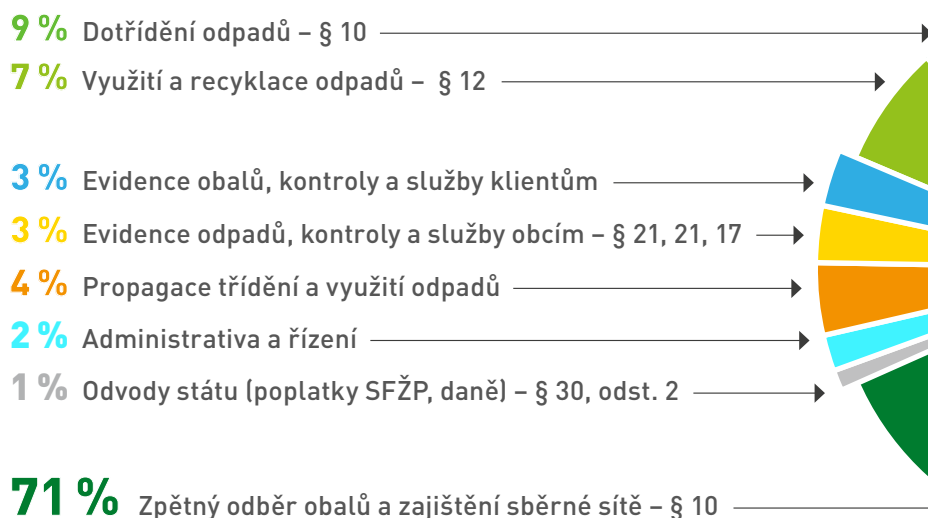
► Nutno dodat, že na fungování a financování celého systému se aktivně podílí více než 20 tisíc průmyslových podniků vyrábějících balené zboží. Právě zapojením do systému si plní své zákonné povinnosti k obalům – zajistit zpětný odběr pro obaly uváděné na trh a jejich využití a recyklaci. Na druhé straně systému je pak více než šest tisíc zapojených měst a obcí, které dostávají odměny za vytríděný obalový odpad.

Zapojení výrobci baleného zboží platí do systému podle množství

vyprodukovaných obalů poplatky – na jejich sběr a recyklaci. EKO-KOM pak z těchto peněz financuje tříděný sběr obalových odpadů v obcích, jejich dotřídění a úpravu na druhotnou surovinu. Největší výdajovou položkou systému tvoří čtvrtletní odměny pro 6114 zapojených měst a obcí. Tyto odměny se primárně odvíjejí od množství vytríděných obalových odpadů na území daného města či obce. Každá z obcí zapojených do systému EKO-KOM zasílá nejen informace o vytrídě-

ných množstvích odpadů, ale jedenkrát ročně i informace o nákladech na odpadové hospodářství obce. Ze všech údajů z obcí se vypočítá průměrná cena za nakládání s vytríděným odpadem pro jednotlivé materiály a velikostní skupiny obcí. Všechny obce a města mají stejné podmínky a jejich odměny jsou vypočítány na základě sazebníku odměn. Sazebník je pro všechny obce a města stejné velikostní skupiny stejný a je ze zákona veřejný. Na rozdíl od praxe v jiných evropských zemích platí, že v ČR obec dostane zapláceno za celý objem vytríděné obalové složky, bez ohledu na zákonem požadovaná minimální procenta recyklace. Legislativa ČR totiž ukládá výrobcům zpětně odebrat veškerý obalový odpad, který domácnosti vytrídí, a to i tehdy, pokud z hlediska minimálního procenta třídění má AOS již takzvané „splněno“. Nesmí tedy dojít k diskriminaci žádného z měst a obcí, ale ani k omezení vytríděného množství odpadů, za které nese AOS finanční odpovědnost. ■

STRUKTURA NÁKLADŮ AOS EKO-KOM V ROCE 2016

Komunální politik roku 2016

V pořadí už druhý ročník soutěže Komunální politik roku má své vítěze. Byli slavnostně vyhlášeni 22. listopadu v nově zrekonstruovaných prostorách Akademie veřejného investování na ministerstvu pro místní rozvoj v Praze.

▶ Soutěž je pořádána vydavatelstvím Profi Press, s. r. o., a redakcí časopisu Moderní obec s cílem vyhledat, zviditelnit a ocenit inspirativní a občansky přínosné projekty uskutečněné územními samosprávami. Za všemi těmito nevšedními projekty stojí i nevšední lidé – komunální politici. Proto jsou oceňováni ti, kteří vznik projektu inspirovali, získali pro jeho realizaci zastupitelstvo i veřejnost, významně se podíleli na jeho uskutečnění, obstarali pro něj peníze a dál jej případně rozvíjejí.

Také letos soutěži Komunální politik roku 2016 poskytla svoji záštitu ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová a spolupředsedatelství se znovu ujaly Svaz měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR. Redakce Moderní obce se mohla opřít i o podporu Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu ČR.

Slavnostního ceremoniálu vyhlášení výsledků soutěže se mj. zúčastnil ministr dopravy **Dan Ťok**, náměstci šéfů resortů pro místní rozvoj, vnitra, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, životního prostředí a další hosté.

Soutěžilo se v osmi kategoriích: Sociální projekt roku, Děti a rodiče,

Sport a veřejné zdraví, Kulturní, společenská a vzdělávací činnost, Odpadové hospodářství, Veřejná zeleň, Dopravní projekt roku a Ekologický projekt roku. Odborná hodnotitelská komise vybírala z desítek přihlášených projektů z měst a obcí celé České republiky. Posuzovala přitom jednak smysl projektů a jejich využití, ale zejména společenský a ekonomický přínos městu či obci, případně celému regionu. Z nejúspěšnějších projektů v jednotlivých kategoriích hodnotitelská komise vybrala celkového vítěze, Komunálního politika roku 2016. Cenu za mimořádné pro-

jekty v osmi soutěžních kategoriích si odneslo osm představitelů komunální sféry – starostek a starostů.

Společnost EKO-KOM, a. s., byla partnerem kategorie Odpadové hospodářství. Cenu v této kategorii získal Martin Ander, náměstek primátora statutárního města Brna, za projekt RE-USE Management statutárního města Brna.

Celkovou vítězkou se stala starostka Zuzana Čiháková z Kouřimi, která obdržela i titul Komunální politik roku 2016 za projekt Posilování komunity dobrovolnickou prací a dárcovstvím.

Vítězové jednotlivých kategorií obdrželi křišťálové srdce, výrobek sklářů v Novém Boru, a pro svoji obec či město i šek na 20 tisíc korun. Celková vítězka soutěže pak získala titul Komunální politik roku 2016 a pro své město odměnu ve výši 50 tisíc korun. ■

Lukáš Grolmus, Martin Ander, Vladislav Smrž

Nové sazby odměn pro obce od 1. 1. 2017

Před koncem roku obdržely všechny obce zapojené do systému EKO-KOM informativní dopis, který obsahoval mimo jiné i důležitá sdělení týkající se sazebníků odměn za zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů pro obce s účinností od 1. 1. 2017.

 Dovolujeme si vám připomenout **změny v systému EKO-KOM, které se týkají odměn pro obce. Veškeré změny jsou platné od 1. 1. 2017 a jsou následující.**

Změna odměn

(příloha č. 3 ke Smlouvě o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů)

Odměna za zajištění míst zpětného odběru

- **bonus** – zajištění minimální dostupnosti sběrné sítě – jedná se o bonus, který je zaměřen na podporu rozvoje sběrné sítě a její dostupnosti pro obyvatele obcí. Bonus je upraven. Lze jej získat při splnění podmínek pro nádobový sběr (maximální počet obyvatel na průměrné

sběrné místo ve velikostních skupinách obcí) nebo pytlový a individuální nádobový sběr (pro obce, ve kterých jsou tyto způsoby sběru dominantní) a současně podmínek pro minimální obslužený objem ve veřejné sběrné síti v litrech/obyvatele ve velikostních skupinách obcí.

Odměna za zajištění obsluhy míst zpětného odběru

- **základní odměny** – sazby jsou aktualizovány pro všechny komodity ve všech velikostních skupinách
- **bonus** – efektivita využití sběrné sítě – zrušen
- **bonus** – omezování produkce odpadů z domácností a maximalizace jejich využití – zrušen

Odměna za zajištění využití odpadů z obalů

- **základní odměna** – aktualizace sazeb u jednotlivých komodit pro všechny způsoby sběru

Pozvánka: Odpadové dny 2017

▶ I v letošním roce bude pořádán cyklus odborných konferencí zaměřených na problematiku nakládání s odpady pod názvem Odpadové dny 2017. V cyklu letošních konferencí jsou zařazeny následující akce.

Odpady 21

(10.–11. 5. 2017 v Olomouci)

Tématem konference bude komunální odpadové hospodářství v roce 2024 (energetické využití, recyklace, snižování zbytkového KO, spolupráce obcí, koncept oběhového hospodářství, aktivity re-use). Pořádá Sdružení pro rozvoj Moravskoslezského kraje a FITE, a. s.

Odpady a obce 2017

(14.–15. 6. 2017 v Hradci Králové)

Konference zaměřená na hospodaření s komunálními odpady, legislativu v OH, ekonomiku OH a recyklaci využitelných složek komunálních odpadů. Pořádá AOS EKO-KOM, a. s.

Biologicky rozložitelné odpady

(20.–22. 9. 2017 v Náměšti nad Oslavou)

Konference je zaměřená na efektivní nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Pořádá ZERA.

Předcházení vzniku odpadů

(12.–13. 10. 2017 v Praze)

Konference se zabývá předcházením vzniku odpadů v ČR, předcházením vzniku KO a podnikových odpadů (Čistší produkce). Pořádá CEMC ve spolupráci s ČZU v Praze.

▶ Cílem cyklu je obsáhnout co nejvíce informací potřebných pro tvorbu integrovaných systémů nakládání s odpady v obcích a regionech České republiky. Celý cyklus je určen zástupcům samospráv a státní správy obcí, měst a krajů, odpadářským firmám, průmyslovým firmám s povinnostmi zpětného odběru, vzdělávacím a odborným organizacím a odborné veřejnosti. ■

Nezapomeňte na dotazníky!

▶ Před koncem roku byl již tradičně rozeslán formulář Dotazníku o nakládání s komunálním odpadem na území obce se zaměřením na tříděný sběr za rok 2016, včetně metodiky jeho vyplnění. Termín pro zaslání dotazníků byl nejpozději do 28. 2. 2017, jak je uvedeno ve smlouvě o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Za vyplnění a zaslání dotazníků vám děkujeme. Pokud někteří z vás na dotazník zapoměli, prosíme o jeho dodatečné vyplnění a zaslání. Dotazník lze vyplnit elektronicky, tuto možnost jednoznačně doporučujeme (úspora papíru, jednodušší zpracování dat). Při vyplňování elektronického dotazníku můžete využít funkce tohoto dokumentu, jako jsou předvyplněná pole, výběrací tlačítka, kontrola správnosti vyplnění apod. Vyplněný dotazník lze ode-

slat přímo tlačítkem z elektronického formuláře dotazníku nebo jako přílohu e-mailové zprávy na adresu: **dotazniky.obce@ekokom.cz**. V případě, že vám nebyla elektronická verze doručena e-mailem, je možné ji stáhnout na **www.ekokom.cz**.

Dotazník lze vyplnit také písemně a zaslat poštou na adresu naší společnosti k rukám Renaty Hajnové (na obálku napište DOTAZNÍK). V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte svého regionálního manažera. Veškeré kontakty na regionální manažery naleznete na **http://www.ekokom.cz/cz/ostatni/kontakty/kontakty-obce-a-mesta**.

Dotazník poslouží, tak jako v minulých letech, k hodnocení vývoje odpadového hospodářství obcí a zejména pak k vyhodnocení ekonomických ukazatelů hospodaření s odpady, které jsou také jedním z podkladů pro stanovení výše odměn obcí v systému EKO-KOM.

Agregované výstupy z dotazníků mohou využívat také obce, sdružení obcí, mikroregiony, kraje pro hodnocení vývoje a porovnání svého odpadového hospodářství. Uživatelem je také MŽP, případně MF, SMO ČR a další. ■

Rozhovor s Ing. Lukášem Grolmusem, ředitelem oddělení komunikace AOS EKO-KOM, o nové komunikační kampani

▶ V televizi a na internetu se teď objevily nové spoty s tematikou třídění. Jaká je hlavní myšlenka?

je hlavní myšlenka?

Hlavní myšlenkou je, jako ve všech našich aktivitách, připomenout třídnění odpadů a poukázat na potřebu správného nakládání s nimi. V těchto spotech pracujeme s nadsázkou a ukazujeme nesmyslné situace zámeny různých profesí. Prostřednictvím toho jsme chtěli v lidech podpořit myšlenku smysluplnosti, jak přímo zaznívá na konci spotů: „Život dává smysl, když je vše na svém místě.“ Tím pádem i třídění odpadů dává smysl tehdy, třídíme-li správně.

EKO-KOM, a. s., je nezisková společnost. TV reklama není v současné době úplně levnou záležitostí, nebylo by tedy lepší peníze využít jinak?

Pro nás jako Autorizovanou obalovou společnost je stanovena povinnost v autorizaci vydané MŽP: „Informace pro spotřebitele budou poskytovány takovým způsobem, který s použitím mechanismů public relations zajistí informační účinek a oslovení alespoň 90 % populace nad 15 let věku.“ Jinými slovy – každoročně musíme oslovit více než 8,5 milionu spotřebitelů v ČR s cílem zdůraznit potřebu

Ing. Lukáš Grolmus,
ředitel oddělení komunikace
AOS EKO-KOM

třídění odpadů a správného nakládání s odpady. K tomu využíváme všechny relevantní komunikační kanály, jako jsou tištěná média a TV prostor, v posledních letech stále důležitější online prostředí a nelze opomenout ani potenciál sociálních médií. Byť TV reklama není opravdu levnou záležitostí, má stále klíčový význam z hlediska zásahu. EKO-KOM právě s ohledem na finanční stránku

plánuje načasování TV kampaně na tzv. low-season, kdy jsou ceny za prostor výrazně nižší. TV kampaň je samozřejmě jen jedna z částí komplexní komunikační a osvětové kampaně, ale je nejviditelnější. Myšlenku obsaženou ve spotech dále rozvíjíme v online prostředí, kde je středobodem portál www.samosebou.cz.

Jak se tyto náklady promítají do výše poplatků, které platí do systému EKO-KOM zapojené firmy?

Absolutní většina finančních prostředků, které do systému platí formou poplatků zapojené firmy, je použita na zajištění sběrné sítě, dostupnosti kontejnerů a jejich svozů a obsluhy, dále na dotřídění sebraného obalového odpadu a v neposlední řadě na zajištění recyklace tohoto odpadu a povinné audity a výkaznictví. Tyto náklady tvoří celých 87 % z celkových ročních nákladů společnosti. Naproti tomu na povinné komunikační aktivity jdou zhruba 4 %.

Jaké další projekty na podporu třídění odpadu máte pro letošní rok v plánu?

V tomto směru chceme dále šířit osvětu třídění a recyklace také prostřednictvím autorských článků,

odborných příspěvků ve vybraných periodikách. Kromě toho i letos budeme sázet na naše tradiční vzdělávací projekty, jako jsou školní vzdělávací program Tonda Obal, semináře pro učitele, semináře pro obce a samozřejmě i semináře pro klienty. Prakticky denně pak komunikujeme s širokou veřejností také prostřednictvím facebooku a e-mailů od spoteřbitelů, kde odpovídáme na jejich

dotazy týkající se správného třídění odpadu. Ve spolupráci s kraji pak chceme pokračovat i letos v motivačních regionálních soutěžích v třídění odpadů, které jsou určeny pro zapojená města a obce.

Jak se vyvíjejí vaše komunikační aktivity v čase? Zkuste porovnat ty původní s těmi současnými.

Se vzdělávacím programem jsme

začali hned v tentýž rok, kdy byl založen EKO-KOM, tedy v roce 1997. Na počátku jsme mohli propagovat třídění jen v místech, kde už byla vytvořena sběrná síť kontejnerů, a k tomu jsme primárně využívali školní vzdělávací program. S rozvojem sběrné sítě jsme aktivity rozšiřovali, až jsme v roce 2003 realizovali první televizní kampaň s plošným zásahem. Jejím hlavním cílem bylo zejména přesvědčit o smyslu třídění odpadů širokou veřejnost. V ČR třídilo tehdy minimum obyvatel a my jsme si dali za úkol to změnit. Další fází byla osvěta, která měla udržet obyvatele u třídění a vzbudit v nich chuť třídit co nejlépe. Teď se snažíme trochu provokovat tu část obyvatel, kteří ještě netřídí nebo třídí z nějakého důvodu přestali. Snažíme se jim vysvětlit, že třídění má stále větší smysl. A na výsledcích této dlouhodobé činnosti je vidět, že se nám to celkem daří – aktuálně třídí své odpady již 72 % obyvatel České republiky. ■

Informační samolepky na kontejnery

Společnost EKO-KOM, a.s. nabízí bezplatně obcím informační samolepky na kontejnery na tříděný odpad. V případě zájmu, prosíme, kontaktuje vašeho příslušného regionálního manažera.

PLASTY

Sáčky, tašky, fóje
PET láhve a plastové nádoby
Výrobky z plastu
Kafínky od papíru, krabičky od polímkových nápojů

Nevhazujte obaly se zbytky potravin, od chemikálií a nebezpečných látek; novodurové trubky, podlahové krytiny!

Tříděním odpadu umožníte jeho další využití
DĚKUJEME VÁM, ŽE TŘÍDÍTE!

EKO-KOM
www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

SKLO čiré

Skleněné nádoby
Láhve od nápojů
Sklenice

Nevhazujte tabulové a barevné sklo, porcelán, keramiku, autosklo, drátěné sklo a zrcadla!

Tříděním odpadu umožníte jeho další využití
DĚKUJEME VÁM, ŽE TŘÍDÍTE!

EKO-KOM
www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

SKLO směs

Skleněné nádoby
Láhve od nápojů
Tabulové sklo

Nevhazujte porcelán, keramiku, autosklo, drátěné sklo a zrcadla!

Tříděním odpadu umožníte jeho další využití
DĚKUJEME VÁM, ŽE TŘÍDÍTE!

EKO-KOM
www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

PAPÍR

Kancelářský papír, sešity
Práporové obaly
Noviny, časopisy, náhlavní letáky

Nevhazujte dětské pleny, uhlový, voskový, moký, mastný nebo jinak znečištěný papír.

Tříděním odpadu umožníte jeho další využití
DĚKUJEME VÁM, ŽE TŘÍDÍTE!

EKO-KOM
www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

NÁPOJOVÉ KARTONY
PATŘÍ DO TĚTO NÁDOBY

VINO
MĚLKO
Krabice od džusů, mléčných výrobků, vína a piva

Nevhazujte obaly se zbytky nápojů!

Tříděním odpadu umožníte jeho další využití
DĚKUJEME VÁM, ŽE TŘÍDÍTE!

EKO-KOM
www.jaktridit.cz www.ekokom.cz

PET LÁHVE
Prosíme, sešlápnout!

Děkujeme!

Obec je členem systému EKO-KOM

Biodegradabilní plasty v procesech nakládání s odpady

Na trhu se můžeme setkat s různými druhy bioplastů. Z celosvětové produkce plastů tvoří bioplasty méně než 1%. Jaké jsou možnosti jejich využití, když se stanou odpadem, je obsahem projektu Technologické agentury České republiky Biodegradabilní plasty v procesech nakládání s odpady TA01020744. Tento projekt společně řešili odborníci z EKO-KOM, a. s., Ústavu experimentální botaniky AV ČR a Výzkumného ústavu rostlinné výroby.

► Bioplasty jsou materiálem, který by měl mít stále širší využití v rámci obalového průmyslu. Role bioplastů jako obalového materiálu, možnosti jejich recyklace a dopady na životní prostředí jsou diskutovány v rámci celé Evropy včetně ČR.

Intenzivní výměna zkušeností je nevyhnutelná pro dosažení optimální aplikace Směrnice ES 94/62 o obalech a obalových odpadech, především v efektivním zajištění plnění cílů recyklace a využití pro jednotlivé obalové materiály.

Bioplasty

Při hodnocení bioplastů jsou navzájem směřovány dva základní faktory, které by však neměly být zaměňovány: složení (tedy, zda jde o plasty vyrobené z obnovitelných zdrojů) a způsob konečného nakládání s odpadem (biodegradabilní a kompostovatelné plasty).

Biodegradabilní plasty nejsou vždy vyrobeny z obnovitelných zdrojů. I tradiční plasty vyrobené z ropy mohou být biodegradabilní. Mnoho bioplastů naopak obsahuje významný podíl ropných produktů, většinou okolo 50% (například pytle) a v některých případech až 80%.

Biodegradabilita či složení plasty z obnovitelných zdrojů však nemusí automaticky znamenat, že jsou environmentálně výhodnější. Biologická degradace bez nastavení definovaných podmínek pro rozklad daných materiálů (teplota, vlhkost, výskyt potřebných mikroorganismů, doba působení) je velmi pomalá a může trvat několik let. Naopak některé bioplasty jsou z hlediska chování v životním prostředí totožné s „normálními“ plasty. Dle výzkumu Univerzity v Hannoveru existuje více než 300 typů bioplastů.

Hlavní cíle projektu

- Ověřit případně vyvinout metodu měření biodegradability plastových obalů ve volné přírodě.
- Navrhnout nejlepší postup kompostování biodegradabilních obalů.
- Ověřit použitelnost kompostů se složkou degradovatelných plastů při přihnojování rostlin a ověřit vliv těchto kompostů na rostliny.
- Ověřit slučitelnost biodegradabilních plastů s dnes běžně používanými technologiemi kompostování.
- Vyhodnocení dopadů bioplastů na procesy nakládání s odpady.

Vyhodnocení dopadů bioplastů na procesy nakládání s odpady

V rámci projektu byla zpracována souhrnná odborná zpráva, ve které byly shrnuty veškeré poznatky z ověření možností nakládání s odpady z biodegradabilních plastů. Kromě kompostování, které bylo ověřeno praktickými dlouhodobými pokusy v jiných částech projektu, byla vyhodnocena také možnost recyklace biodegradabilních plastů u zpracovatelů regranulátů a druhotných surovin z plastových odpadů. Do hodnocení byly promítnuty také zkušenosti z praktické zkoušky anaerobního rozkladu v komerční bioplynové stanici, která zpracovává různé druhy bioodpadů. Ze studie vyplynuly následující závěry.

Ekonomické hodnocení možností nakládání s odpady z biodegradabilních plastů

■ Sběr bioplastů se stejným chemickým složením jako konvenční plasty za účelem jejich materiálové recyklace je bezproblémový a eko-

nomická bilance celého procesu je finančně výhodnější než odstranění těchto odpadů na skládkách.

■ Pokud by se společně s plastovými odpady sbíraly také biodegradabilní plasty s vlastnostmi odlišnými od konvenčních plastů, vzrostly by náklady na celkové dotřídění plastů. Celková ekonomická bilance nakládání s těmito plasty by byla horší než jejich ponechání ve směsném komunálním odpadu, přičemž by ještě

mírně zhoršily ekonomickou bilanci dotřídění všech sesbíraných plastů v rámci tříděného sběru.

■ V rámci předběžné opatrnosti by na dotřídovacích linkách byla část konvenčních plastů, které by vypadaly podobně jako biodegradabilní plasty, ponechána ve výmětu, a to s ohledem na riziko kontaminace vyráběné druhotné suroviny. Díky tomu by poklesla míra recyklace a vzrostly náklady na tunu zpracovávaného plastu.

■ V extrémním případě se jedná o ohrožení recyklačního průmyslu plastů a celkovou ztrátu v řádu stovek milionů Kč přímo v recyklačním průmyslu a další negativní finanční dopady v odvětvích odebírajících výrobky s obsahem recyklátu. V případě výrazných problémů s odbytem dotříděných plastů také ohrožení plnění cílů recyklace v rámci směrnic o odpadech a obalech a vystavení České republiky případným sankcím ze strany EU.

■ V případě, kdy budou společně s bioodpady sbírány pouze kompostovatelné biodegradabilní plasty a jejich zpracování proběhne na řízené kompostárně, bude celková

ekonomika tohoto procesu výhodnější, než kdyby byly ponechány ve směsném komunálním odpadu.

■ V případě, kdy budou spolu s biopodem sbírány biodegradabilní plasty, které je obtížné kompostovat, či bioplasty, které biologicky nedegradují, event. i konvenční plasty, vzniknou v lepším případě vícenásobky na následné dočištění kompostu a odstranění nerozpadlých bioplastů a plastů jako výmetu. Celkově by to představovalo vyšší náklady, než jsou průměrné náklady pro nakládání se směsným komunálním odpadem.

■ Obdobná situace bude v případě využití bioodpadu v bioplynové stanici, pouze s jedním významným rozdílem, a to, že by se musely sbírat pouze biodegradabilní plasty, které se rozpadají v anaerobním prostředí, nikoliv aerobním jako v kompostárnách. Ostatní tvrzení a závěry jsou stejné.

► Cíl Evropské unie je navyšování recyklačních kvót pro jednotlivé obalové materiály, tedy i plasty, a ambice stát se recyklační společností. Tuto skutečnost je nutné brát v úvahu při další podpoře a vývoji biodegradabilních materiálů společně s hledáním vhodných způsobů jejich využití.

Obecné dopady bioplastů na odpadové hospodářství

■ Problém s litteringem, tj. odhazováním odpadu na veřejném prostranství a ve volné přírodě. Biodegradabilita neřeší problém odhazování takového odpadu na veřejných prostranstvích či v přírodě. Biologická degradace bez nastavení definovaných podmínek pro rozklad daných materiálů (teplota, vlhkost, výskyt

potřebných mikroorganismů, doba působení) je u velké většiny biodegradabilních plastů velmi pomalá a může trvat několik let. Bioplasty mohou být potenciálním rizikem pro nárůst odhazovaných odpadů na veřejných prostranstvích i ve volné přírodě díky přesvědčení spotřebitelů, že to, co je biodegradabilní, se po odhození rozloží a zmizí.

■ Komplikovaná orientace spotřebitele, jak nakládat s jednotlivými bioplasty. Velká škála řešení s vazbou na koncové zpracování (kompostárna, bioplynová stanice, recyklace...) by vyžadovala hlubokou informovanost o tom, co je možné kam odkládat, jak s kterým druhem plasty nakládat. Lze očekávat, že v případě zmatení spotřebitelů může dojít k omezení třídění, než aby udělali něco špatně a znehodnotili tříděný sběr dominantních komodit (plasty, bioodpad) nevhodnými bioplasty. ■

Bazar

► Na tomto místě nabízíme obcím bezplatnou inzerci na téma „**koupím, prodám, vyměním nebo přenechám**“ v souvislosti s nakládáním s odpady nebo tříděním a recyklací. Svoje inzeráty můžete posílat v elektronické podobě na adresu: **redakce@ekokom.cz**, do předmětu, prosíme, uveďte heslo **BAZAR**. Děkujeme

■ Obec Metylovice (Moravskoslezský kraj) poskytne ZDARMA použité nádoby se spodním výsypem o objemu 1,1 m³ pro sběr papíru. K dispozici celkem šest kusů. Kontakt v případě zájmu: Lukáš Halata – starosta obce, tel.: 731 414 352, e-mail: starosta@metylovice.cz

■ Technické služby Vysoké Mýto nabízejí k prodeji cca 75 ks použitých nádob se spodním výsypem (zvony), různého objemu a stáří. Cena nádoby je 2000 Kč/kus. Zvony si může zájemce i přetříť na barvu dle potřeby. Kontakt v případě zájmu: Technické služby Vysoké Mýto, Průmyslová 168, 56601 Vysoké Mýto, Ivana Pokorná, tel.: 733 121 902, e-mail: ivana.pokorna@tsvmyto.cz